

Ersti-Ma Rahwa

Calendar

est

Litua

Mäht Ramat

1765

Latvia

Alasta peäle pärrast mets

Jesonda Jesuse Kristuse

Sündimist.

Tallinnas

Erükkis Jakob Joan Köleri 28.

Pärrast sedda Kallij Jhesusse Kristusse
sündmist on tännawo s. 1765. aasta.

Pärrast ma-illma lomist	5765
Pärrast Lutterusse õige Usso ülles- wõtmist	248
Pärrast wanna katko	108
Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi läks	86
Pärrast sedda kui Toompä põllend	81
Pärrast sedda sure nälja hakkatust	70
Pärrast teist katko	55

Pärrast meele armolissama Reidei ja
Sare Prava K A E S A R J M A
sele 2 se sündimist 36 |

Pärrast sedda kui ta hakkand wallit-
sema 8 |

Pühha Päwa märk

Joulo ja Bastlapäwa wahhel on 7 näd-
dalat ja 1 Päaw.

Märkide selletamine.

- Noor ku.
- ☾ Esimenne werendel.
- Täis ku.
- ☾ Blimne werendel.
- ✠ Hea aadrit lasta.
- ☾ Hea kuppo lasta.
- ✠ Hea arstimisse rohto wõtta.
- ☾ Hea külwada ning istutada.
- Hea lapst wõdrutada.
- ✠ Hea juuksid leikata.
- ✠ Sedda, mis wikkaliste peab kasutama.
- ☾ Hea puid raiuda hõne tarwis.
- ☾ Ahjo tarwis.
- p. parrast.
- p. l. parrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- P. Pühha.

JANUARIUS Neärl. Ku.

1	Neäri pääw	Alta Jesus	Esimesse kunn
	Jesusse ristimisst, Matt. 3.		ninga te roma-
2	Puhh. p. Neäri	Eumme	to kahhest ja
3	Abel	CB, 15. p. l.	kolmasi teist
4	Set	saddo,	kun nema it
5	Simeon	→	peatukist, ja
6	3 Kunn. P.	→	teise Via Na-
7	Julianus	→	mato ühhest,
8	Errard	sed	teist kunnemast
	Jesus 12 aastat wanna, Luk. 2, 41.		peatukist.
9	1 P. p. 3 K. P.		M is suur
10	Paavli P.	● 12, 24 p. l.	summal
11	Rein	● Ilmad	Prohweti Abia
12	Hilarius	●	lääbi Salomo-
13	Beliks	● wahhe	ni ärratagge-
14	Tiril	● tamat	nemisse pärrast
15	Kiisbregt	● kunge	temma suggule
	Pulmad Kana Galilas. Joan. 2.		lli ähwarda-
16	2 P. p. 3 K. P.		nud, se hakkas
17	Tomme W.	● 11, 37. p. l.	nuud ka wa si
			tõets sama, ni
			nea kui Salo-
			mon sai ärra-

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Uksel		kül	furnud. Mea'
19	Sara	L		bram tenma
20	<i>Wab. Seb.</i>		ma	poeg: kedda Is:
21	Neto		ja	sa jo enneje jär:
22	Winfent		Päwa	rele waltise:
<hr/>				ja's elli seäd:
Pealikust Kapern. Einna's, Matt. 8.				nud olle's
23	<i>2. P. 3. R. P.</i>			nüüd warfi
24	Lotta	❖	paist	keelmatta tun:
25	Timoteus		mis	ninga's pid:
26	Polikarpus		<i>1, 5. e. l.</i>	dand tösteta:
27	Krisostomus	✠		ma ja rahwa
28	Karel		sega.	kohhus olle's
29	Samel		kauned	olnud, selle pär:
<hr/>				rast Jerusalem:
Wina Mäest, Matt 20.				ma kofko tulte:
30	<i>2. P. e. R. üll. P.</i>			ma, kus kummin:
31	Hugo		Ilmad	gad ellasi'd Ug:
				ga sesamma

12nel selle fu päwal touseb päite kello 8. ning ühhe pole tundi, lähhab alla kello 3 ning ühhe pole tundi. Päaw on pük 7. tundi, ja ö 17 tundi.

FEBRUARIUS, Kuuula-Ku.

1	Virtic		lääbi nättis Is-
2	Kuuula p.	K 4, 41. e. l.	raelli rahwas
3	Hanna	felge	omma wasrast
4	Beronika	L	meelt jo ülles,
5	Agata		et nemmad
			Reabeamit
			saatsid Seteml
	Külwi: Wehhest, Luf. 8, 14.		tulla, sest se lin
	68 P. e. R. 22. P.		olli nende
7	Tio	☿ Jlmade	maal, kus neil
8	Rikart	järrele	ennam mele-
9	Salomon	☉ 1, 18 e. l.	wald olli, sedda,
10	Käsperdina	tulleb	mis nõudsid,
11	Kolastika	☼	tehha.
12	Eilalia	Zumme	
	Kristusse Kannatam. Luf 12, 21.		Zerobeam olli
13	Baast P.	saddo	la Egiptus, est,
14	Juliana		kubho ta Solo-
15	Bastla p.	fange	moni eest olli
16	Lupla p.	D 8, 49. p. l.	äärakatgud,
17	Aleksander	L	jälle taggasi
			loio tulnud.
			Sest tem ma

Sel Kuul on 28 Päwa.

18 Konfordia	tulega,	juggulaseb ol-
19 Simon Ap.		lid temmale
Kristusse Riisatamisf. Matt. 4.		warfi Salomo-
20 P. paastus	pärtast	ni suremist ku-
21 Jesaias	✠	lutand. ja se
22 Deetri p.	fedda	rahwas oli ka
23 Serenus	nüsket	kässad ta jure
24 Madriise p.	☉ 3, 26. p. 1.	lakitand ja en-
25 Eigaris	☿ ja	neje jure tuis-
26 Leander	uddused	nud. Sel ta
Kananea Maesest, Matt. 15, 12.		nüüd nendega
27 P. paastus		non pidandan,
28 Justus	Ilmad.	mitä nemmad
		Reabeamiga
		pidid vägima;
		fiis tulli nüüd

16 nel selle ku päwal touseb päite kello 7. lähhab
 alla kello 5. päätv on 10 v agga 14. tundi piit.

MARTEJUS. Paasto Ku.

1 Albinus	felged	Jarobeam ja
2 Medea	ja	leit Iſraelt
3 Cers	<i>C II, 37. e. l.</i>	le ggodus, ja üt-
4 Adrian	✠	lehd Reabeami-
5 Kotvorid	pāwa	le: So isſa on
Sest kes kurratist waetwat. Eul. II.		mie peäle kan-
6 <i>3. P. paastus</i>	paist	ge ifte pannud,
7 Janus		ja nüüd, te ſin-
8 Ciprian	ſed	na omma iſſe
9 <i>Pöörri pādāw</i>		kange tenistus
10 Mikeus	● 3, 22. p. l.	ja ta ras ^{te} ifte
11 Konſtantin		ſergemaſ, miſ
12 Krefor	J'mad	ta meie peäle on
5000 Meype jödtmiſſeſt, Ioan. 6.		pannud, ſiſ
13 <i>4. P. paastus</i>		tahhame ſo al-
14 Ernestus	uddu-	lamaks jādā.
15 Longinus	● ſed	Se ſanna ollit
16 Kert		kül warſi ſun-
17 Truto	nüſket	ninga mele
18 Willemina	D 4, 37. p. l.	waſto, ſiſki
		kannatas ta ſed-
		da ſel torral ja
		ütles neile:
		Minge we. l kol

Sel Kuul on 31 Päwa.

19	Kabriel	1 ^e wih.	me's päwaks
	Jesus kinnwid. wissat.	Joan. 8.	ja tulge siis
20	3. P. paastus	ma ja	taggosi mo ju
21	Matrona	2 ^e	re. Sai rahs
22	Kawael	Eumme.	was ärra läis
23	Titus	3 ^e ga	nud; siis pid
24	Kasimir	4 ^e segga	dosta nou nen.
25	Paast. Mar	tud	de wannemate
26	Emanuel	5. 2, 48. e.	tega, kes ta isä
	Kristusse sisesõitmisest,	Matt. 21.	Salomoni ees
27	6. P. paastus	Ilmad	ollid seisnud,
28	Kustav	on	kui ta ellus oll
29	Kido	4 ^e	ja ütles: Mis
30	Udonias	lota	nou annate, et
31	Suur 4 pään		ma woin selle
			rahwale mid
			dagi wastada.
			Remmad koib

rouel selle ku päwal kouseb päike kello 6. lähkäl
 älä kello 6. pään on 12. ja 12. tuudi pilt.

APRILS. Jüri = ehk Mahla Ku.

1	Suur Rede	16. 29. p.	siid kunningale
2	Teodora	(Karjal. p.)	ja ütlesid: Sel-
Kristusse ülestouminne, Matt. 16.			le rahwa san-
3	1 Pühha	kauned	nust on tül
4	2 Pühha		meista et neil
5	3 Pühha	sojad	kurri nou süd-
6	Maaksim.	es	dames on sin-
7	Kölestin	Ilmad	nust ärralahku-
8	Aron		da, ja sepärrast
9	Etsekiel	6, 16. e. l.	otfiwad nem-
Kinnipandud ulfist, Joan. 20, 19.			mad omma
10	1 P. p. ülest. P.		tühja kaebdusse
11	Leo	es agga	läbbi so isä
12	Julius	es	twasto süüd sin-
13	Karin	tül	no peäle tõsta
14	Känni pääp	mad	et nemmad di-
15	Liborius	död	gusse kimmel
16	Rudolw	...	woiksid sinnust
Heast Karjatsest, Joan. 10.			ärratagganeda.
17	2 P. p. üst. P.	19, 56. e. l.	Sepärrast ar-
			wame meie
			wägga tarwis
			olletwad, et sa
			nüüd tänna sel

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Hans		soie	le rahwale kui
19 Simon		wih.	sullaseks läh-
20 Adolarius	✠		häd ja neid te-
21 Karifus		ma	nid, ja wastad
22 Sulpisius	✠		neile ja rägid
23 <i>Järrri pädm</i>		tuul.	neile head san-
Ürritesse aia pärrast, Joan. 16.			nad. Sest se
24 <i>D. p. allest. 2, 48. ek.</i>			lädhi mel tad
2 Albert	✠	ne	sa neid ennese
26 Markus		ja	pole, nemm d
27 Etsekias	✠		jätwad omma
28 <i>Enno + n.</i>	✠	fel-	pahh. meelt so
29 Klaus		ged	wasto mahha,
30 Reinmund		Ilmad.	nemmad ei leia
			ühtegi süüd so
			peäle, ja siis jä-
			wad nemmad

12 nel selle ku päwal touseb päitll pole tundi pärrast kello 4. ning lähhäd alla pool tundi pärrast kello 7. pädm on pitk 15. ja d 9. tundi.

MARTUS. Mäio ehk Veht = Kur

Kristuse ärramemiss. Joan. 16.		sulle	sullasiks
1	<i>4 p. ülest. P. C 12, 13. l. 4.</i>	iggapäwa	Kui
2	Sigismund	sojad	wägga hästi ol-
3	<i>† Peidminne</i>	✠	le's Keabeam
4	Kottard	✠ pä-	teinud, kui ta
5	<i>Tule † pään</i>	wad,	sedda nende
6	Susanna	✠	wannematte
7	Balerian	wih-	nou olle's was-
Digest Pallumiss. Joan. 16, 23.			to wotnud; ag-
8	<i>5 p. ülest. P. 9, 29. p. 1.</i>		ga ta jättis seb-
9	Job	ma	da mahha ja
10	Barnabas	✠	wottis nore,
11	Wiktorija	rahhe	mattega nou
12	<i>Suur † pään</i>	ja	pidada, les
13	Sabina	✠ mür-	tammaga ollid
14	Sohwi	rista	ülleskandud ja
Rõmustajast, Joan. 15, 16.			temma ees sei-
15	<i>6 p. ülest. P.</i>	minne	sib. Nende käest
16	Tanislauß	D II, 56 p. 1.	küssis ta nüüd;
17	Erik	tulega.	Mis teie arwa-
			te, et ma selle
			rahwale pean
			wastama, les

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Potensia	nüüd	my päle aia-
19	Emilia	†	nttel-
20	Pil	on	nud: Teie te
21	Desiderius	selged	tergemoks mis
Wähast waimust, Joan. 14, 23.			so ja meie nea-
22	4 Wühhi	ja	te on pannud.
23	Teine Wühhi	†	Need n. red
24	Kolmas Wühhi	†	moistid warfi
25	Albert	sojad	et kunningas
26	Ester	† päwad	sefuggust nou
27	Deet	† päwa	him mustas,
28	Willem	† paistmis	mis ätalise
Jesus ning Nikodemus, Joan. 3.			körge ja u elis-
29	3 aimo J. P.	†	se melepärrast
30	Petronella	sega	pi di ollema. ja
31	Wiganb	lota	ättesid: Mis
			kunningas sa
			sis olled, kui
			allemad ei mit-

smal selle ku päwal touseb päike pole tundi
 pärrast kello 3. ning lähhab alla pole tundi pärrast
 kello 8. päaw on piit 17. s agga 7 tundi

1 Kotskal	wihma	te sinno, waid
2 Hiskia	✧	sinna allematte
3 Kasmus	sed	t. htmist möda
4 Eiso	ja	pead teggema.
Mikkast Mel, best, Luk. 16.		Mäita agga
5 <i>P. p. 3. a. J. P.</i>		korralt kanzet
6 Boniwatšius	nüüsket	hirmo siis hal-
7 Eutretsia	⊙ 12, 35. p. l.	lowad kartma
8 Medardus	Jlmad.	ja parreminne
9 Vertram		fanna kuulma.
10 <i>Pikkem pääw</i>	Selged	Sepärrast wõt-
11 Blawius	ja	ta nenda nende
Suresst Ohtosõmaažast, Luk. 14, 16.		wašto räkida :
12 <i>P. p. 3. a. J. P.</i>		Mo wähhent
13 Nasilides	palla-	sõrm on jām-
14 Mal	wad	medam, kui mo
15 Bitus	⊙ 10, 39 e. l.	issa reied. Mul
16 Justina	pääwad	en praego en-
17 Kreet		nam kullo tar-
18 Mikander	Kange	w s sedda keik
		ütlespiddades,
		mis mo issa ri-
		ki pärrast on se-
		ädnuud. Ig

Sel Kuul on 30 Päwa.

Kaddunut lambast, Euf. 15, 1.		niid, on moiss
19	<i>3 P. 7. 3. a. 3. P.</i>	sa teie peäle
20	Kerwasius	paanud raske
21	Rael	ikke, siis tulleb
22	Ukwasius	mulle ja minna
23	Vasilius	tabhan ka weel
24	<i>Sani pääw</i>	teie ikke peäle
25	Kristiana	lissada; mo is-
Olge Armolissed, Euf. 6, 36.		sa on sanna
26	<i>4 P. 7. 3. a. 3. P.</i>	kuulmatta r. h.
27	Jeremias	was karristand
28	Josua	nahk piitsade
29	<i>Veet. Päw.</i>	ga, agga mins
30	Judit	na tabhan teid
		karristada of-
		kaliste piitsa-
		dega. Sewal-

1 onel selle Ku Päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhab alla üks werendel pärrast kello 9. Pääw on pitk 18 ning üks pool tundi. S on 5. ning üks pool tundi.

1 Teobaid	palla-	li ja mele o nou
2 <i>Hina p.</i>	wad	olli nüüd wäg-
Mohrest Kallasagist,	Eul. 5, 1.	ga armas Deas
3 <i>p. p. 3 a. 3. p.</i>		beami melesi, se
4 Kornelius	so-	pärvast kui Jas
5 Anselm	jad	ro beam koks
6 Hektor	ja	mandal päwal
7 Feino	3, 21. e. l.	keigel rahwaga
8 Temetrius	Päwa	temma jure tuls
9 Kilian		li, nenda kui ta
Bariseride õigusfest,	Matt. 5.	olli kästaud ;
10 <i>p. p. 3 a. 3. p.</i>		siis jättis kuu
11 Israel	paist	ningos wannes
12 Hindrik	sed	mattenuum ho
13 <i>Marrate p.</i>		ha ja rälis nen
14 Bonavent	D 6, 31. p. l.	de wasto nende
15 August	Ilmad.	norematte nou
16 Aleksijs	willo	järrele, ja was
4000 Rehpe söötmiss.	Mar. 8.	tas uelile ni wal
27 <i>p. p. 3 a. 3. p.</i>		juste, kui da
		nemmad - need
		saunad kunnin
		ga suhho pan
		nyd. Uggawts

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Rosina	ja	hündis se peäl?
19 Ruwina	tuul	
20 Elias	sed	
21 Daniel	<i>C 12, 56. p. 1.</i>	Kui keif Iſ-
22 Apollina	Ilmad	rael näggi, et
23 Karolina		tuningas et
		botand neid
		tuulda, siiski. Et
Walle Prohwetidesi, Matt. 15.		sid nemmad ka
24 <i>3. P. p. 3. a. 3. P.</i>		omma koerä
25 <i>Jakobi p.</i>	wihma	lahti ja wasta-
26 Anno	ja	sid temmale ja
27 Marta	mürri-	ütlesid: Ous
28 <i>Beatriks</i>	<i>C 2, 48. p. 1.</i>	meel ni kow-a
29 <i>Olowl pääw</i>	framis-	ja hirmus meie
30 Kerman	sega.	wasto, mis jag-
		ao on meil süs
Ullesohffesi Maja piddai, Enk. 16.		La wetist ja
31 <i>3. P. p. 3. a. 3. P.</i>		temma sug-
		gust? Et ollege

14 nel selle ku päwal touseb päike 3 werendel pärrast kello 4 ning lähhäb alla werrendel pärrast kello 7. pääw on pitk 14 ning üks pool, õ agga 9. ning üks pool tundt.

1	Petri Bary	soje	meil pärris: oß
2	Annibal	☉	sa. Isai poiast,
3	Eleasar	selge	les teifest ar:
4	Judas	✠	rust on. Israel
5	Tominius	☉ 5, 27. p. l.	minne omma
6	Eigenius	ja	teltide si sse,
Jerusalemma ärrarikmiss. Lut. 19.			fesi filu polle üh:
7	10 P. P. 3. a. J. W.		tegi kunninga
8	Tonatus	päwa	töstmist. Kui
9	Siriakus	✠	olleme ni alwad
10	Sarkise p.	paist	so melest, siis
11	Herm	☉	katsu sinna Ta:
12	Klara	minne,	wet omma sou
13	Eisebius	D 9, 26. e. l.	pärrast, kas üh:
Bariserist ja Tölnerist, Lut. 18.			he arvo rahwa:
14	12 P. P. 3. a. J. W.		ga woid lörda
15	Ello	felle	sada ja riki ül:
16	Isak	☉ jär:	lespidada?
17	Dnesimus	rele	Ja korralt loh:
18	Leno	☉ on	kusid nemmed
			ühhest ärra, ja
			hakkasid omma
			loio pole min:

Sei Kuul 31 Päwa.

19 Sebald	5, 55. P. B.	uema. Müüd
20 Pent	niis	nägi kunnin-
Kurdist ja Keletumast, Mark. 7.		gas Ne beam,
21 12 P. P. 3. a. 3. P.		et ta noremat-
22 Wilibert	Fet	te nou järrele
23 Parsabas	☿	wäggarunma-
24 Perli päaw	ja	laste oli rei-
25 Eudwif	uddu	nud / sepärrast
26 Ireneus	sed	läätitas temma
27 Berend	C 3, 4. E. L.	Aldorami, kes
Preestri ja Lemiti, Luk. 10.		makso üles olli,
28 13 P. P. 3. a. 3. P.		Israeli rahwa
29 Aulfustin	☿	jure et se peh-
30 Rebekka	mad	memal wi sil
31 Benjamin	lota.	nendega pididi
		rääkim ja neid
		kunninga vole
		malitama, agga

14nel selle ku päwal touseb päiße 3 werendel pärrast kello 4. ning lähhäb alla werendel pärrast kello 7. päaw on pitt 14. ning üks pool, ü agga 9. ning üks pool rundi.

SEPTEMBER Suggise: eh' Mihli: Ku.

1	Eridius	seiged	nemmad ei mõt-
2	Eiisa	✠	nudke tedda
3	Reinard	so,	kuuda, waid
	Künnest Piddalitöbbiseft, Luuk. 7.		wis a sid tedda
4	14 P. P. 3. a. 3.	● 6, 37. e. l.	kiwn idega sür-
5	Moses	jad	nuks. Eest sai
6	Mangnus	✠	kunningas siis
7	Regina	ja	märko, et ta ei
8	Maria Sünd.	Päwa	mitte ennant
9	Eobald	✠	rahhoga nende
10	Põdri pädm	paist	jure woind ja-
	Manmonast, Matt. 6, 24.		da, sepäerast
11	15 P. P. 3. a. 3.	● 5, 57. e. l.	astus ta ker-
12	Sirus	sed	meeste tõlda ja
13	Amatus	✠	põggenes Jeru-
14	1. Allendam.	Ilmad.	sulemma. Sai
15	Nifodemus	tuul=	kunningas är-
16	Eiwemia	sed	ralainud, siis
17	Titus		kutsus keis' Is-
			raeli rahwas
			Sarobeami
			kogodusse ju-
			re ja tõssid ted-

Sel Kuul on 30 Päwa.

Maini Linna suruust, Luf. 7.

18 *16 P. p. 3. a. 3. P. 5, 27. e. l.*

19 Berner | wih

20 *Mattensse P.* | ma

21 Bäusta | ❖

22 Morits | sed

23 Osea | ja

24 Kleomas | †

Wee, Többifest, Luf. 14.

25 *17 P. p. 3. a. 3. P.*

26 Harva | *e. 3, 9. e. l.*

27 Adolro | willo

28 Wentsel | Zlmad

29 *Mihli P.* | on

30 Hieronimus | lota

da kunninaaks
 ülle keige Is-
 raeli. Nenda
 tagganes Is-
 r. el Lawetti
 soust et Lawetti
 sou järrel ei ol-
 nud mund kui
 Juda ja Pen-
 janiini sugu-
 arra/ ja Israe-
 li laste se-
 need üspäinis,
 kes Juda linna-
 de sees ellasi-
 di. Kui Neabeam
 Jerusalemma

12 nel selle lu päwal touseb päike kello 6. ning
 lähhab alla kello 6. päaw on pilt 12. ning õ la
 12. tundi.

DECEMBER. Wina = eh? Noja = Ku.

1	Volrad	willo	tulli/ siis fog-
Euremast Käsust, Matt. 22,			gus ta kül keik
2	<i>18 D. p. 3. a. 3. B.</i>		Juda suggu ja
3	Jairus	6, 42. p. l.	Penjamini sug-
4	Wides	uddu-	guarro kollo,
5	Amalia	ne	sahdo ja kahhet-
6	Susanna	ja	sa kummend
7	Tionisius	tuul-	tuhhat, mis söt
8	Tomasia	ne,	ta kölba sid ja
Allwatud Inuimessest, Matt. 9, 1.			ärrowallitsetud
9	<i>52 D. p. 3. a. 3. B.</i>		ollid, et ta pididi
10	Burkart	12, 23. p. l.	söddima Israe-
11	Angelus	nüske	li souga ja kum-
12	Ebba	ning	ningriki eunese
13	<i>Terefa</i>	wihma	kätte jälle saat-
14	Kallkestus	ne.	ma : agga keik
15	Heddo		ie luggo olli
Pulma Ridest, Matt. 22, 1.			Jehowa kääst
16	<i>20 D. p. 3. a. 3. B.</i>		nenda tulnud,
17	Wiorentin	7, 44. p. l.	et ta omma
			sanna pididi
			töets teggem,
			mis Jehowa
			ollid rätinnud

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Luukas	Eülmad	Whia Silo: meh:
19 Lutsius	ilmad	he läbbi Neba:
20 Wendelin	lum=	ti poia Jaro:
21 Ursel	me	beami wasto.
22 Sewerin	ja	Ei mitte et
Kunninga mehhe Pojast, Joan. 4.		Jummal mäs:
23 <i>31 P. p. 3. a. 3. P.</i>		samist olle ^s
24 Salome	wihma	tõsinud ja heak ^s
25 Kristian	<i>(10, 56. p. 8)</i>	kiitnud / ehl et
26 Amandus	ga	temma nisug:
27 Wilip	segga:	gust rummala
28 Engelbr.	tud	ja pahha nou
29 Upsalom	Eülmad	norematte nou
Kawwalast sullasest, Matt. 18.		andjatte ja kuu:
30 <i>23 P. p. 3. a. 3. P.</i>		ringa mele ol-
31 Wolfgang	õdd.	le ^s annud:
		waid Jehowa
		jättis keik rah:
		wast omma en:

16 nel selle ku päwal touseb päike pole tundi
 pärrast kello 7. ning lähhäb alla pole tundi pärrast
 kello 5. päätw on pitk 9. h. 15. tundi.

1	<i>Pühkede V.</i>		nefe meie järre
2	<i>Singe V.</i>	● 4, 7 e. l.	le kaima ja teg
3	Kotlib	fül	gema mis issi
4	Ott	mad	tahtsid ja arma
5	Käspet	ja	sid: ja ei keele
<hr/>			
Kohto tabbas, Matt. 22, 15.			
6	<i>23 V. p. 3 a. J. V.</i>		noudsid, ja tege
7	Valtser	└ kange	gid. Ja se läb
8	Brits	▷ 9, 11 p. l.	bi sai leit töeks,
9	Klaudius	tuulsed	mis ta Salo-
10	<i>Martin E.</i>	Ilmad.	moni patta pär
11	<i>Mart. B.</i>		vast Tevete sou
12	Arkadius	└	allandamisest
<hr/>			
Jairusse Lüttrest, Matt. 9.			
13	<i>24 V. p. 3 a. J. V.</i>		elli Prohv. ti
14	Predrik	└ Summe	lääbi lasnud
15	Aranasius	✿	kulutada. See
16	Almadus	● 12, 43 p. l.	pärast, kui
17	Jonas	saddo	Reabeami sõd
18	Esra	ja	dimisse nou
			logaoniste ta
			meelt wasto ol
			li, siis sai Jann

Sel Kuul on 20 Päwa

19	Wife		nüske.		mala sunna sel-
	Wümsfest Kohnst,		Watt. 25,		le Juannala
20	25 P. p. 3 a. J. P.				mehhe Semaja
21	Amos		selged		tätte, se ütles
22	Sesilia		† ja		temmale. Ütle
23	Klement		Eul		Salomon pöia
24	Josias,		C 5, 56. p. f.		Deabeami Ju-
25	Kaddrina p.		♠		da kunninga
26	Konrad		mad		wasto ja teige
	Xristusse sisse söitmisfest,		Watt 21.		Juda ja Pen-
27	1 Kr. 3 B.				jamini sou ja
28	Rünter		↙		teise raba
29	Ewert		Imad.		wasto: Menda
30	Andrese p.		↘		ütkeb Jehowa:
					Teie ei pea mit-
					te ülesminnes-
					ma egga söddi

9mal selle ku päwal kouseb päike pole tundi
 pärrast kello 8. ning lähhab ulla pole tundi päw-
 rasti kello 2. päaw on püü 7. 9 agga 17. tundi.

DECEMBER. Joulou = Ku.

1 Arend	☉ 4, 34 p. l.	ma omma wen-
2 Kandidus	Kulm	dade Israeli
3 Varbo		laste wasto;
Tähhed enne wimisi päwa, Euf. 21.		minge tagga si
4 ~~St. E. D.~~	ja	iggames om-
5 Agaton	☉	ma koto, seft se-
6 Mikkolas	selge	skunane assi on
7 Sabina	☼	minno, täest
8 Natalia	☽ 8, 58. e. l.	sündinud ja
9 Tuhkum	☾	minna ollen
10 ~~Tähhem p.~~	lum.	kannatanud ja
Joannes Wangitornis, Matt. 12.		lasund teit nen-
11 ~~St. E. D.~~	me	da tulla, tuida
12 Walerlus	☾ sadde	tulaud on ja
13 Eutsia	sure	teit nenda sün-
14 Mikasius	☾	dida tuida sün-
15 Joanna	tule	dinud on. Rah-
16 Lidia	☉ 7, 58. e. l.	was wottis ka
17 Albina	ga	sedda Jehowa
		sanna kuulda ja
		läksid taggasi se
		sanna järrele

Alina
Lidja Lector Luto

Sel Kuul on 31 Päwa.

Joannesse Tunnistusfest, Joan. 1.

18	4 Kr. E. P.	kaunid
19	Loth	kül
20	Abraam	✳
21	Toma pääw	mad
22	Beata	✚ ja
23	Urom	selged
24	Ewa	C 10, 15. 11

mis neil olli
õõidud.

Kui Jarobe
am nüüd sedda
wisi Keabeami
wasto Jehowa
ennese waris
alla sai pandud,

Jejusse tündmisfest, Luk. 2.

25	Joulo P.	Ilmad
26	Seine Pühha	→ tewad
27	Kolmas P.	selle
28	Süra I. P.	→ acsta
29	Noa	→ päle
30	Tawet	wis.
31	Silwester	● 3, 14. e. 1.

sis olles ta
nüüd wägga
hästi teinud,
kui ta kindla lo-
tussega temma
peäle selle alla
ollet jännid.
Se Jehowa,
kes omma sul-

tonel selle ku päwal touseb päite werendeel
pärrast kello 9. ja lähhab alla 3. werendel pärrast
kello 2. pääw on pitte 5. ja üks tundi pool, 8 agga
18. ja üks pool tunbi.

Päike- ja Ku-Varjutamisest.

Sel aastal warjutakse Päike kolm korda ja Ku kakskorda, agga neist ei ole enam kui üks päikes siin meie maal nähtaw; ja se sünnib 5 Päwal Teikusse Kuus, kui ku Päike ja Ma wahel tulleb, pärrast louna kolle wiis on hakkatus ja kello kuus on se ots, ja saab agga üks weika ossa päikest warjutud.

lase Ahia läbbi temmale Israeli riki to-
stond anda, ja sedda ka omma sou peä-
le kinaitada, kui agga temma ia temma
lapsed kowwaste temma pole piddid hoid-
ma, sesamma Jehowa, kes sedda essi-
mest sanna ja toorust ta kätte jo annud,
ollets

olleks jo tõssine, tru, ja wäggero kuul ol-
nud sedda teist ka anda ja sedda riki tem-
ma ja ta järgmiste ehk laste kätte kinni-
tada, kui temma agga omma süddant
tõssisse lotusse läbbi Jehowa peäle olleks
kinnitanud. Agga Jarobeam jättis suurt
Summalat ni kohhe mahha, kui ta Is-
raeli laste ülle riki olle kätte sanud. Ta
omma tarkus piddi nüüd keigis asjus
juhhataja ja nou andia ollema. Sest
kui ta Sekemit Ewraimi mäel ennesele
ello assemeks sai ehhitatud; siis hakkas
ta ennese meles nou piddama, mil wiisil
ta keige parreminne rahwast ennese pole
piddi hoidma, et ne omad ei piddand
Reabeami pole taggasi noudma. Sest
ta näggi, et preestrid ja Lewiid, mis
keigis Israelis ollid, ommad allewid ja
omma pärrandust mahha jätid, ja läküd
Juda-male ja Jerusalemma. Ja, mis
weel ennam oli, ta nägg, et keikist Is-
raeli

raeli suggu arrudest, kes omma süddame
andsid Jehowat, Israeli Jummalat ot-
sida, tullid nende järrele Jeru'alemma,
Jehowale omma wannematte Jumma-
lale ohwerdama. Ja et needhammad
Juda kuningriiki kinnitasid ja teggid tug-
gewaks Salomoni poia Reabeamit kolm
aastat, sest et nemmad ni kaua Taweti
ja Salomoni tee peäl käisid. Kui Ja-
robeam sedda k'ik nähha ja kuulda sai, ja
selle jures omma mele tulletas et Jehowa
Prohweti Abia läbbi k'ul ähwardand Ta-
weti suggu waemada nende patto pär-
rast, agga süiski selle jure tootand, et se
waewamihne ei pidand mitte ikka olle-
ma ja kestma; süis hakkas temma kart-
ma ja ommas süddames mõtlema: Se-
ri k' saab k'ul Taweti suggu kätte taggasi,
sest ma nään, et rahwas hulga wisul Je-
rusal'mma lähhäb Jehowa k'oias ohwr'd
ohwerdama, ja seälsammas pörab selle
sinnat-

finnatse rahwa südda kül' pea omma en-
dise issanda Neabeami pole jälle ja mis
mulle süs muud ota on, kui et mind är-
ratapwad. Jarobeam on selgeks täh-
heks et innimenne selge hirms ja kartusse
sees peab ellama, kes Jehowat ei noua
egga tedda ei ussu ja temma peäle ei lota.
Jummala tootus olli Ahia läbbi ta kä, et
Jummal piddi temmaga ollema ja kindla
suggu temmale saatma, kui ta agga ni au-
saste kui Dawet ta pole piddi hoidma.
Gesanna olleks keige kartusse wasto ted-
da woind kinnitada kui ta olleks Jumma-
la noudia olaud. Agga ta südda tunnis-
tas ta wasto, et ta rahwast mäsämisse
peäle olli kihhutanud, sepärast kartis ta,
et rahwas sedda kurja wottaks kahheteda.
Selle pärrast piddas ta nüüd sedda nou,
mil wiisi ta rahwast sest Jummala teis-
tuslest Jerusalemma linnos woiks ärra-
pöörda. Ta teggi kaks kuld-wassikast
nenda

nenda kui Maron ennemuiste kõrbes olli
teinud. Meid rahwale näires ütles ta nend
de wasto : Kule Zsrael, sest saab teie jo
kül, kui teil agga mällestusse täht on sest
sinno Jummalast, kes sind Egiptusse
maalt on ärratonud. Ei olle sul ka tar
wis, Zerusalemma üllesmiina, sest Jum
mal on teieis paikus ja woib ni hästi sin
kui seäl tenitud ja auustud sada. Et rah
wale ei piddand ka wägga pitk teekond ol
lema, kui nemmad teieist rikiist ühte paika
piddand kofko tullema, siis panni ta teist
wassi kast. Deteli ja teist panni ta Tant
liina, ja teieile anti lubba senna miina,
kuhho pole lühhem ja parrem teekond olli.
Et ommeti kui temoli näggo nende kuiu
de jures pit di ollema siis ehhtas ta rut
tuste kummagi jure ühhe kõrge paikade
kõla, mis ommeti mingil wiisil ei saand Ze
rusa emma templi wasto. Nüüd läksid
ka prees. rid tarwis, kes piddid ohwrina

ja suitsetama. Lewi souarrust ei wotnud
ükski Zummala meelt wasto sedda tehha,
sepárrast lütkašid Zarobeam ja ta poiad
neid Israeli maalt árra et nemmad ei pid-
dand preestri ammetis seál Zummala ees
ollema ja nemmad iátsid isñ preestridega
ommad allemid ja omma párrandust, mis
neil ial Israeli maal olli, hea melega mah-
ha ja tullid Zuda male ja Jerusalemma.
Nende assemel seádis Zarobeam ennesele
preestrid alwa rahwa seast, kes ei olnud
Lewi lastest, kórge paifade peále ja kuria
waimudele ja neile wassifikartele, mis ta ol-
li teinud. Ei sest saand weel kúl, waid ta
seád's ka isñ pühhad, mis ta ommast
peast olli tóstnud ja seádis neid Israeli
pühhaks, ja isñ julges ta ka ohwerdada
ja suitsetada seál altari peál. Keige sepah-
ha tó jures olli temmal lihhal kko tarkust
kúl, sedda kuria rahwa eest aiendada ja
wabbandada. Neid kaks kuld wassifikat ei

fidand ta isfi Jummalaks kuid agga wäl-
jastpidiseks Jummalala mällestusje täl-
heks ja sepärrast ei arwand ta ennast wõo-
ra Jummalala teenriks; ja mõtles Aaro-
ni läbbi ennast wabbandada, agga sda
ei tulletand ta mitte rahwa mele, et Jeho-
wa selle Aaroni tõ läbbi wägga sai wih-
hastud ja Lewitid selle pärrast 3000 Is-
raeli s'ast pidid ärratapma. Et Jum-
mal keikis paikus on, se on kül tõssi agga
se olli ka tõssi, et Jummal Mosesse läbbi
kaskis: Üks paik peab ollema, mis Jeho-
wa teie Jummal mõttab arrawallitieda,
et ta omma nimme siina asfutab, ja siina
peate teie keik ommad ohwid wima. Le-
wi souarro kätte olli Jehowa Jummalala-
tenistusje, ja Aaroni järgmistele Preestri-
de ammeti seadnud, sepärrast, kui Kora Le-
wi suggust ja Tatan ja Abiram Rubeni
sugust Preestride ammeti ennese pole
nouwsid kiskuda, mõttis Jehowa neid nen-
da

Da nuhhelda et ma nende ja nende telkide
 alt lõhkes ja nelas neid ja nende maiad,
 naesad, sapsed, ja keik, mis nende pärralt,
 ärra, et nemmad sedda wiisi ellawalt hau-
 da lüksid, ja ma kattis neid peält kinni, ja
 nenda kaddusid nemmad koggodusse seest
 ärra. Ja tulli lüks wälja Jehowa kaest ja
 lõppetas ärra ka need lüks sadda ja wiis-
 kümmeend meest kes teistest souarrudest ka
 nende seltsist ollid ja preestride wiisi suitse-
 tamisse rohto ohwerdasid. Sedda keik
 teadis Jarobeam kül, ja süiski ei kartand
 temma. Jehowa wiha ärritada, et ta
 wahhest isü preestri ammeti wot is tehha
 ja keik suggu rahwast sinna ammeti süsie
 seadis. Pealegi wottis ta Wühhad om-
 mast peast tõsta Jehowa seadmiste wasto,
 sest lehtmaiade pühha olli Jummalast
 seätud seitsmel kuul aastas wühhiseda,
 aaga temma lüks sedda emale, ja kās-
 kis kahheljamal kuul sedda piddada.

Suur Jummal olli kül wägga kannat-
lik temma wasto, ja püdis tedda prohwe-
tide ja immeruggede läbbi parrema mele
pole sada, agga temma jäi allati omma
kurja tee peäl kääma. Üksford olli Zaro-
beam Petelis altari jures seismas, et ta
piddi suitsetama, wata, siis tuli üks Jum-
mala mees Juda maalt Peteli Jehowa
sanna peäle, ja se mees hüdis altari wasto
Jehowa sanna peäle ja ütles: Altar al-
tar, nenda ütleb Jehowa: wata, Saweti
suggule peab poeg sündima Josia nimmi,
ja temma peab so peäle tarma kõrge pai-
kade preestrid, kes so peäl suitsetawad, ja
innimeste luid peab so peäl ärrapõlletada-
ma. Ja se peab teile märg'ks ollema, et
Jehowa sedda on rāfinud, wata se altar
peab lõhkema ja se tuhk sama ärrapilla-
tud, mis seäl peäl. Kui ta alles nenda rā-
fis, ja kunningas selle mehhe sannud kulis
mis ta seäl altari wasto hüdis, siis pistis
ta

ka omma kät wälja altari poolt ja ütles:
Wõtke tedda kinni. Agga waat seäl sünd-
sid kaks imme asia ühkel korral. Sest es-
siti kuiwis Zarobeami kassi ärra, mis ta
selle Jummalala mehhe wasto olli wälja
pistnud, et ta ei woind sedda mitte ennese
pole taggase sada. Ja teiseks läks se altar
ka löhki ja se tuhke pillati altari peält ärra,
se sanna järrele, mis se Jummalala mees
olli ütelnud. Nüüd hakkas kuningas
tundma et kängem kassi ta peäle tulnud;
mis ta ei sudand ennese peält arrosata:
Sepärrasi, kui enre kül meles olnud selle
Jummalala mehhele kurja tehha, siis hak-
kas nüüd tedda palluma ja ütles ta was-
to: Et hüa Jehowa omma Jummalala
Palle appi ja pallu mo eest et mo kassi
mulle saaks taggasi: Jummal on ni helde,
et ta ka keige kurjema pattu'ele appi tul-
leb, kui ta ennast temma eest allandab, se-
pärrast ni pea, kui se Jummalala mees Je-

Jowa palle appi hüdiz sai kunninga käästi
jälle termeks et ta olli kui enne sedda:
Nüüd olleks Zarobeamile parras aeg ol-
nud, sure Zummola pole pöörda, kui ta
ni hästi temma hirmo kui armo ennese ih-
ho kälges sai tunda. Selle mehhe wasto
sai ta südda kül ligutud ja pehmeks, et ta
temmale ei teind kurja ühtegi, waid kutsus
tedda enne e koio, et ta seäl piddi leiba
wõtma ja annet ta kääst sama. Agga kui
se Zummala mees kunninga wasto ütles:
Kui sa mulle omma poolt kooda annaksid,
ei lähheks ma siiski soga, sest nenda on
mind Jehowa sanna läbbi käästud. Sa ei
pea mitte leiba söma egga wet joma, egga
taggasi minnema sedda teed, mis sa olled
kainud, ja kui ta nüüd korralt teist teed
omma koio pole hakkas minnema; siis
jättis kunningas tedda ka heal meel warsi
minna, ja selle mehhega läksid ka keli Je-
howa sannad kunninga melest ärra. Sest
Zaro-

Zarobeam et pöörnud mitte omma Kurja
tee peält, waid teggi jälle kõrge paikade
preestrid alwa rahwa seast; kes agga tah-
tis, selle kät täitis temma, et nemmad pid-
did kõrge paikade preestrid ollema. Ja sel-
le asja pärast sai se Zarobeami soule pat-
tuks, et sedda ärralöppetati ja ärrakau-
tati ma peält. Agga wata!

Se amma Kurri järg tuli ka weel sel-
sommal päwal selle Zummala mehhe kät-
te ta ennese sü läbbi, et ta Zummala san-
nast mitte kowwaste ki ni ei pidand. Se
luggu tem maga olli sedda wisi: Üks wan-
na Prohwet ellas Petelis, kes ehk enne-
muiste wagga mees olaud, agga nüüd
walle ja pattusse sees ellas. Selle poeg
tulli ja jutustas temmole keik sedda tööd,
mis se Zummala mees tänna Petelis ol-
li temud, ja need sannad, mis ta kunninga
wasto olli rākinud, ja teised poisid kes jär-
rele tullid, jutustasid ja kinnitasid sedda

Keif omma issale. Siis küssis issa, nende
käest: Mis teed läks temma? Ja ta rõiad
ollid sedda teed näinud, mis se mees läinud,
kes Juda=maalt tulnud. Sai ta nüüd
sedda küssitellenud, siis ütles ta omma
poegade wasto: Pange mulle se e'el-sad-
dulas'e. Siis istus ta temma selga, läks
se Jummalä mehhe järrele, ja leidis ter'da
istmast ühhe tamme alt, ja ütles temma
wasto: Kas sa olled se Jummalä-mees,
kes Juda maalt tulnud? Ja kui teine
kõstis: Ma ollen; siis ütles ta temmale:
Tulle möga koiu, ja sö leiba. Agga ta
wastas: Ei ma woi sedda tehha, sest mo
kätte on sanna sanud Jehowa sanna läb-
bi: Sa ei pea leiba söma egga seäl wet
joma, ei sa pea mitre jälle taagast min-
nema sedda teed, mis sa olled senna läi-
nud. Se sanna läbbi püdis Jehowa sed-
da temmale ütlema: Et Israeli rahwas
hõpis woõra Jummalä tenistusse ja se
läbbi

Läbbi ka minno wihha alla läinud : siis hoia
sinna ennast, et sinna ei ühhegiaa nende
seast söbbrusse heidad ja temma kui omma
hea wennaga wöttad süa ja jua ja tedda
kui omma armsa seltsimehhe auustad, ja
sepärrsst pead sa ka teist teed taggasi min-
nema, kui sa olled tulnud, et ja keikis päi-
kus wödras olled, kedda ükski ei tunne,
ja sinna ka kedd aki neist ei tunne. Ja sed-
da wisi olli se Jummal mees esimesse
Adama katsumisse alla pandud, kedda
Jummal kelis sest puust sömast, mis kes-
ket Edeni aeda olli ülles kaswanud Algga
kurrat kui kawwal maddo wottis tedda
selle wanna prohwetit maggusa jutto ja
walle kõnnega otsego Erwat petta, sest ta
ütles temmale : Ma ollen ka prohwet kui
sinna, ja üks ingel on mo wasto Jehowa
fanna läbbi rääkinud, ja mulle nenda kui ta
wiis on prohwetidega rääkida, ütelnud :
Wi tedda ennesega taggasi omma kotta,

et ta saab leiba süa, ja wet jua; agga ta
walleas temma ette, ofsego kurrat Ewa
ette Olleks se mees nüüd esimesest Jum-
mala sannast kinni piddanud, mis Jum-
mal ta ennesele olli ütelnud; siis polleks
sest kiusatusest ei mingisuggust süüd ehk
wigga temmale tulnud; agga ta uskus
selle wanna prohweri wallet, ja läks tem-
maga taggasi ja söi ta koias leiba ja idi
wet. Alaga misündis selle södmäia peäle?
Selamma assi, mis meie esimesed wan-
nemad piddid omma sömisse peäle kan-
natama. Jummal wihha heäl kais a-
das nende peäle, kiusus neid pude alt,
kubho nemmad oll'd warjule läinud, en-
nese ette ja moistis kohhut nende peäle.
Misam moti ündis, kui nemmad alles lau-
das istusid, et Jehowa sanna sai se proh-
weri kätte, kes tedda olli taggasi tonud,
ja ta hüdis selle Jummal mehe wasto,
kes Juda mualt tulnud ja ütles; Nene-
da

Da ütleb Jehowa, et sa olled Jehowa
susanna wasto pannud, ja ei olle tedda
käske mitte piddanud, mis Jehowa so
Zummal sind käskenud, ja olled taggijä
tulnud, ja leiba sonud ja wet ionud seäl
paikas, mis ma sulle keelsin: Sepärrast
ei pea so kehha mitte sama so wannemat-
te hauda. Sesamma mees, kes tedda
olli eksitanud, piddi nüüd Zummal koh-
hut temmale kulutama. Nenda teeb
Zummal praego weel. Ous inn menne
omma pettise süddame himmo läbbi Zum-
mala sanna wasto kurja teinud, ja Zum-
mala õigus hakkab selle pärrast ta sees
ilmuma, siis peab ta omma südda, mis
tedda kurja himmo läbbi petnud, ta was-
to tunnistama ja Zummal kohhut sure
hirmoga temmale üllesnäitma ja wägga
libbedaste tunda andma.

Eai sömaaeg otfa, siis panni se wana
na prohmet se eesli saddulasse selle proh-
wetile, fedda ta olli taggasi tonud, ja
ta läks ärra. Ugga waat! Zummala
nuhtlus tulli warfi temma kohtomoist-
misse peäle, sest üks loukoer juhtus ta
wasto tee peäl ja surmas tedda ja ta
surnud kehha olli eesli peält ma'ha eis-
tud ja wissatud tee peäle ja se esel seisis
ühhel polel, ja se loukoer teisel polel tem-
ma kehha kõrwas, Zeekäiad. Es seält mö-
da läksid ja sedda immet näggid et esel ja
loukoer ot'ego wahhemehhed ühhe surnud
kehha jures seisid, need tullid ja rääksid
sedda seäl linnas; kus se wana proh-
met sees ellas. Kui se sedda jurto kulis,
siis moistis ta sedda warfi ja ütles: Se
on se Zummala mees, kes Jehowa susan-
na wasto pannud ja Jehowa on tedda
pannud loukoera kätte, et se tedda piddi
kehha murdma ja surmama Jehowa san-
na

na iärrele. Müüd hakkas se wanna prohe-
wet, kes küi Jehowast olli ärrato gganend
ja Zarobeami pole hoidnud ja sepärrast
keige omma perrega Samariast Peteli
tulnud ellima, omma patto unnest öiete
ülles ärkoma, kui ta omma mele tulletas,
et ta omma wallega sedda öiget Jumma-
la-meest olli taggasi tonud, ja se läbbi sur-
ma sisse saotnud. Sepärrast käeks ta,
et temma esel piddi saddulasse pantama
ja läks issi ja leidis selle Jummal me he
kehha tee peäl mahha wiisatud ollemast
ja se esel ja loukoer seisid se kehha kõrwas.
Se loukoer ei olnud sest kehhaft sēnud eg-
ga eeslit mahhomurdnud, egga esel lou-
koera eest ärrapöggend, seigeks lähheks,
et Jummal issi loukoera keelnud, muud
kurja teggemast kuid et agga sedda J. m-
male meest piddi surmama ja süiski ta keh-
ha hoidma, et teised metsalissed tedda
piddand kiskuma ja ärrasöma. 30

se wanna prohwet senna tulli, siis läks se
loukoer omma wahhi peält ärra iättis se
tapperud kehha prohweti kätte, kes tedda
eesli selga panni, ja linna wiis kaebdust
teggema ja tedda mahhamatma. Ja ta
panni se kehha ka omma ennese hauda ja
teggi kaebdust temma pärrast kui omma
wenna pärrast. Kui ta tedda sai mah-
hamatnud, siis räkis ta omma poegade
wasto ja ütles: Kui ma surren, siis mat-
ke mind mahha siina hauda, kus se Jum-
mala mees on mahhamaetud; pange
minno luud temma lude kõrwa. Ja siis
tunnistas ta temma sannad tõssiseks Je-
howa sannaks, ja põlgas Zarobeami
tööd ärra ja ütles: Se assi ünnib tões-
te, mis ta Jehowa sanna peäle se altari
wasto, mis Petelis, on hüüdnud ja keige
kõrge paisade koddade was o, mis Sa-
ria linnade sees on. Et ta ommad
kõlle Jummalä mehhe lude kõrwa
käs kis

Paskis panna, se läks temmale Juida kün-
ninga Jofia aiol seks õnneks et temma
luud selle Jummalale mehhe pärrast haua
sisse paigale jäid, ja ei saand mitte Petes-
lis altari peäl ärrapõlletud.

Mis meie nüüd selle Jummalale mehhe
nuhiluslest omma hinge heaks ja ello
kaitsemisest õppime?

1. Olled sa üksford pühha Waimo
walgustamisest: Jummalale tahtmist tem-
ma sannast õppind tundma ja õnnisusse
tee õiete kätte sanud, siis hoiat temmast
õie e kinni, ja ärra lasse ennast ei mingil
wiisil lest ärrapõrda. Paulus kinnitab
seeda Kalaria rahwale nende sannodega:
Ehõ melege, ellik üks ingol e wraast teist
armo-õppest teile peaks kuulama, peä-
le se, mis meie teile olleme kolutanud, se
olgo ärranatud.

2. Sõminne ja jom'inne, polle kûl isf
enneses pattuks arvada, agga kui
Jummalast ärra feeltaf'e, siis lähheb a
pattuks. Sepärrast on lihha ellitamin-
ne pea ikka patto hõffatus.

3. Eef kûl suur Jummal ommast las-
test pa'jo kannatab, kui nõddrusse pärrast
eksiwad: siiski on ta selle ures ni õige, et
ta kõhhus ommast koiast hakkab ia se sün-
nib neile kûl kangeste lihhas, et
agga Waim jääks ellama.

RAHVUSRAAMATUKOGU x ESTI
RARA

REA-764
Köler

R 10.731

